DOI: https://doi.org/10.32782/city-development.2026.3-25
УДК 338.48:339.137.2

МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Скаженник Марина Володимирівна
здобувач третього рівня вищої освіти
Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
ORCID: https://orcid.org/0000-0003-2244-6962

Анотація. У статті обґрунтовано механізм забезпечення конкурентоспроможності туристичної галузі України в умовах структурних, соціально-економічних та технологічних трансформацій. Визначено основні чинники формування конкурентоспроможності туристичних підприємств, серед яких фінансова стійкість, ефективність діяльності, якість туристичних послуг, кадровий потенціал, цифровізація, інноваційна активність, маркетингове забезпечення, інфраструктурний розвиток та інституційна підтримка. На основі комплексного підходу до оцінювання конкурентоспроможності визначено необхідність переходу від констатації поточного стану підприємств до формування дієвих інструментів його покращення. Запропоновано механізм підвищення конкурентоспроможності туристичної галузі, що передбачає поєднання державної та фінансової підтримки, грантового фінансування, інфраструктурної відбудови, інноваційного розвитку, цифровізації, розвитку інклюзивності та створення нових туристичних продуктів. Обґрунтовано взаємозв'язок зазначених складових та їх значення для підвищення адаптивності туристичних підприємств, якості туристичної пропозиції та зміцнення їх конкурентних позицій.

Ключові слова: туристична галузь, конкурентоспроможність, туристичні підприємства, механізм забезпечення конкурентоспроможності, інвестиції, інновації, цифровізація, інфраструктура, інклюзивність, туристичний продукт.

Актуальність проблеми. Туристична галузь України функціонує в умовах суттєвих структурних та соціально-економічних трансформацій, які безпосередньо впливають на характер туристичних потоків, зміну споживчого попиту, стан інфраструктури, інвестиційну активність та умови функціонування суб'єктів туристичного ринку. Зміна моделей поведінки споживачів, посилення вимог до якості туристичних послуг, необхідність швидкої адаптації до нестабільного середовища та загострення конкуренції зумовлюють необхідність пошуку нових підходів до забезпечення конкурентоспроможності туристичної галузі та її окремих суб'єктів.

Конкурентоспроможність у сучасних умовах доцільно розглядати не лише як здатність окремого підприємства утримувати певну частку ринку або забезпечувати позитивні фінансові результати. Для туристичної галузі вона формується під впливом сукупності взаємопов'язаних чинників, серед яких фінансова стійкість підприємств, ефективність реалізації туристичного продукту, якість обслуговування, кадровий потенціал, рівень цифровізації, інноваційна активність, репутація, доступність туристичної інфраструктури та здатність швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища.

Актуальність формування дієвого механізму забезпечення конкурентоспроможності туристичної галузі посилюється тим, що впродовж 2021–2025 років умови функціонування туристичного ринку України істотно змінювалися. Повномасштабна війна спричинила трансформацію туристичних потоків, попиту, логістичних можливостей та бізнес-умов, а вплив зазначених чинників виявився неоднаковим для різних функціональних сегментів туристичної галузі. У таких умовах конкурентоспроможність набуває динамічного характеру та визначається не тільки досягнутим рівнем показників, а й здатністю підприємств зберігати або відновлювати свої конкурентні позиції, адаптувати туристичну пропозицію та використовувати нові можливості розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання конкурентоспроможності туристичної сфери досліджуються у працях вітчизняних науковців, у яких розглядаються теоретичні засади формування конкурентних переваг, методичні підходи до оцінювання конкурентоспроможності туристичного продукту та підприємств, а також

© Скаженник М. В., 2026
Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

чинники розвитку туристичної галузі. Зокрема, Гринькевич О.С. та Біль М.М. досліджують проблематику оцінювання конкурентоспроможності туристичного продукту регіону. Іванченкова Л.В. та Стасюкова К.В. розглядають конкурентоспроможність як одну з ключових характеристик сучасного підприємства. Окремі аспекти конкурентоспроможності туристичних підприємств досліджуються у працях Кравченко та ін., Юхновської, Тесленко, Пуцентейло та інших науковців.

Метою статті є обґрунтування механізму забезпечення конкурентоспроможності туристичної галузі України на основі комплексного врахування фінансових, інфраструктурних, інноваційних, цифрових, маркетингових та інституційних чинників, а також визначення взаємозв'язку між ними в процесі формування конкурентних переваг суб'єктів туристичного ринку.

Результати дослідження. Туристична галузь України володіє значним туристично-рекреаційним потенціалом, однак можливості його використання безпосередньо залежать від здатності суб'єктів ринку адаптуватися до змін зовнішнього середовища. У сучасних умовах конкурентоспроможність формується як результат взаємодії економічних, організаційних, технологічних, маркетингових та соціальних чинників. Тому її доцільно розглядати як динамічну характеристику, що відображає здатність суб'єкта туристичного ринку створювати привабливу для споживача пропозицію, забезпечувати економічну результативність та адаптуватися до змін ринкового середовища.

Комплексне оцінювання конкурентоспроможності туристичних підприємств доцільно здійснювати за системою взаємопов'язаних критеріїв. У дослідженні, покладеному в основу подальшого формування механізму, використано інтегральний підхід, відповідно до якого конкурентоспроможність характеризується сукупністю показників, що відображають конкурентоспроможність туристичного продукту або послуг, фінансовий стан, ефективність реалізації та просування, результативність операційної діяльності, конкурентний потенціал, соціальну та інші складові діяльності підприємства.

Застосування такого підходу дає можливість виявити не лише загальний рівень конкурентоспроможності підприємства, а й визначити компоненти, які найбільшою мірою впливають на його конкурентні позиції. Це має принципове значення для формування механізму забезпечення конкурентоспроможності, оскільки управлінські заходи повинні бути орієнтовані на конкретні проблемні зони, а не на загальне підвищення результативності без урахування причин їх виникнення.

Розглянемо інвестиційно-інноваційний механізм підвищення рівня конкурентоспроможності туристичної галузі на основі власних висновків та узагальнень, що представлено на рис. 1.

Характеризуючи вищенаведену дескриптивну модель механізму забезпечення конкурентоспроможності суб`єктів ринку туристичної галузі варто виокремити складові (компоненти) цього механізму, які повинні створити передумови для ефективного розвитку туризму в країні, зокрема: державна підтримка; грантові програми; інфраструктурна відбудова; інновації у сфері інклюзивності туристичного бізнесу; цифровізація бізнесу; створення нового туристичного продукту.

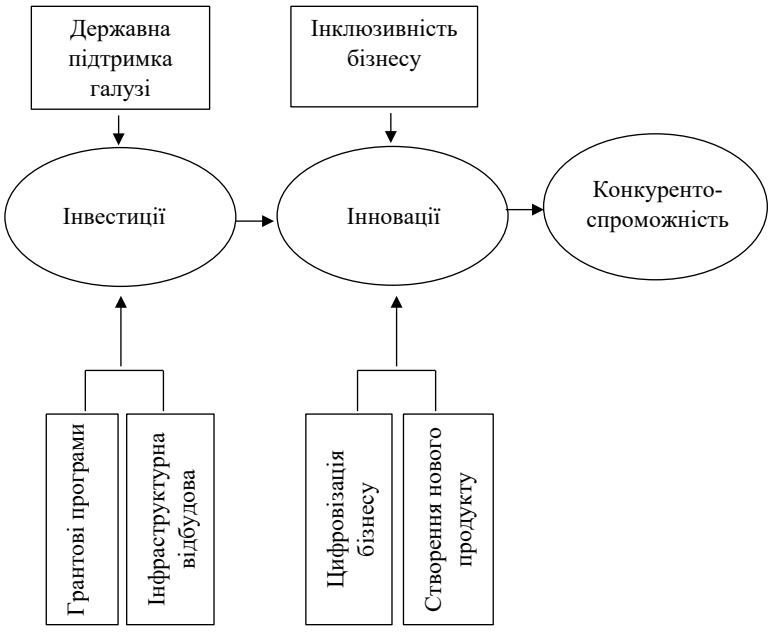

Рисунок 1 – Механізм підвищення рівня конкурентоспроможності туристичної галузі

По-перше, державна підтримка є важливою складовою механізму підвищення конкурентоспроможності туристичної галузі, оскільки формує сприятливі умови для функціонування підприємств, залучення інвестицій та оновлення їх матеріально-технічної бази. В умовах воєнного стану її значення посилюється необхідністю підтримки підприємств, відновлення пошкоджених об'єктів та зниження фінансових ризиків суб'єктів туристичного ринку.

Одним із основних фінансових інструментів є доступне кредитування. Державна програма «Доступні кредити 5-7-9%» передбачає можливість залучення суб'єктами підприємництва кредитних ресурсів на пільгових умовах для інвестиційних цілей, розвитку та відновлення діяльності [1]. Для підприємств туристичної сфери це створює можливості фінансування модернізації засобів розміщення, придбання обладнання, реконструкції об'єктів та підвищення їх енергоефективності. Окремі напрями програми передбачають підтримку підприємств, майно яких було пошкоджене або зруйноване внаслідок війни [1; 2].

Важливим напрямом є податкове стимулювання туристичної діяльності. Податковим кодексом України встановлено спеціальний порядок оподаткування операцій туроператорів і турагентів, зокрема особливий підхід до визначення бази оподаткування ПДВ, що враховує специфіку формування туристичного продукту [3]. Окремим інструментом є туристичний збір, ставки якого визначаються органами місцевого самоврядування в межах, установлених законодавством [4]. Однією з пропозицій може бути зменшення ставки податку на прибуток підприємств галузі до 10% впродовж дії воєнного стану та певного періоду після його закінчення.

Такий механізм дає змогу враховувати особливості туристичного розвитку окремих територій та формувати додаткові фінансові ресурси для місцевих бюджетів.

По-друге, фінансовим інструментом підтримки конкурентоспроможності туристичної галузі є грантові програми, які дають змогу залучати безповоротне фінансування для започаткування, масштабування та модернізації підприємницької діяльності.

Одним із державних інструментів є програма «Власна справа», у межах якої через портал «Дія» можна отримати грант на започаткування або масштабування власного бізнесу. У 2026 р. передбачено можливість отримання до 500 тис. грн. для започаткування справи та до 2,5 млн грн. для її масштабування [5; 6].

Перспективним для туристичної галузі є також мікрогрантове фінансування локального бізнесу в межах програм відновлювального туризму. Зокрема, у межах національної програми «Подорож до себе» передбачено конкурс мікрогрантів для підтримки локальних підприємств у впровадженні практик відновлювального туризму, стандартів сервісу, інклюзивності та екологічної відповідальності [7]. Це сприяє не лише фінансовій підтримці окремих суб'єктів, а й формуванню нових туристичних продуктів та підвищенню якості туристичної пропозиції.

По-третє, важливим напрямом є залучення міжнародної грантової та донорської підтримки. У межах міжнародної співпраці реалізуються проєкти, спрямовані на відновлення туристичної інфраструктури, цифровізацію галузі, розвиток туристичних дестинацій та посилення спроможності місцевого бізнесу. Зокрема, Tourism Alliance for Ukraine передбачає залучення міжнародних партнерів до відновлення туристичних активів, розвитку сталого туризму та підтримки локальних підприємств [8].

По-четверте, інфраструктурна відбудова є важливою складовою підвищення конкурентоспроможності туристичної галузі, оскільки якість туристичного продукту значною мірою залежить від стану транспортної, енергетичної, цифрової та рекреаційної інфраструктури. В умовах воєнних руйнувань першочергового значення набуває відновлення пошкоджених об'єктів та створення безпечного середовища для туристів і суб'єктів туристичної діяльності.

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 роки безпосередньо визначає завдання щодо створення умов для розвитку рекреаційно-туристичного потенціалу територій, облаштування туристичних маршрутів та об'єктів відвідування, їх цифровізації, а також формування комфортних і безпечних умов для туристів [9]. Отже, інфраструктурна відбудова має здійснюватися не лише шляхом фізичного відновлення пошкоджених об'єктів, а й через їх модернізацію відповідно до сучасних вимог.

Особливе значення має відновлення транспортної та енергетичної інфраструктури, оскільки доступність туристичних дестинацій і стабільність функціонування підприємств безпосередньо впливають на туристичні потоки та якість послуг. Поряд із цим необхідним є відновлення та облаштування туристичних маршрутів, рекреаційних зон, об'єктів культурної спадщини, засобів навігації та цифрових сервісів. Такий комплексний підхід відповідає сучасній державній політиці розвитку туризму, яка передбачає відновлення та стратегічну трансформацію галузі [10].

Фінансування інфраструктурних проєктів може здійснюватися за рахунок державного та місцевих бюджетів, міжнародної технічної допомоги, публічних інвестицій та інших дже-

рел. Зокрема, у 2026 році механізм державного фонду регіонального розвитку орієнтований на реалізацію пріоритетних публічних інвестицій регіонів і територіальних громад відповідно до державних та місцевих стратегій розвитку [11].

Після реалізації інвестиційних заходів важливим наступним напрямом підвищення конкурентоспроможності туристичної галузі є впровадження інновацій. Саме інноваційні рішення дають змогу не лише модернізувати матеріальну та сервісну базу туристичного бізнесу, а й сформувати нові підходи до обслуговування споживачів, створення туристичних продуктів і забезпечення їх доступності. Особливого значення набуває розвиток інновацій у сфері інклюзивності, що дозволяє одночасно розширювати цільову аудиторію туристичних підприємств і підвищувати якість туристичних послуг.

Важливим напрямом інноваційного розвитку туристичної галузі є впровадження цифрових та технологічних рішень у сфері інклюзивності. Сучасні підходи до безбар'єрності охоплюють не лише фізичну доступність, а й цифрову та інформаційну складові [12; 13].

Одним із перспективних рішень є створення цифрового паспорта доступності туристичного об'єкта, у якому в онлайн-форматі відображатимуться конкретні параметри доступності: можливість пересування, особливості номерів, санітарних приміщень, навігації, рівень шуму та інші характеристики. Це дозволить туристу ще до бронювання оцінити відповідність об'єкта власним потребам. Такий підхід відповідає сучасному переходу до системного моніторингу доступності туристичних об'єктів [14].

Перспективним є застосування штучного інтелекту для персоналізації туристичних маршрутів. На основі інформації про потреби туриста система може автоматично формувати маршрут із доступними об'єктами розміщення, харчування, відпочинку та відвідування, враховуючи фізичні обмеження, необхідність спеціальних сервісів та індивідуальні побажання. Це дозволяє перетворити інклюзивність із набору окремих технічних рішень на складову туристичного продукту.

Ще одним напрямом є використання smart-технологій у готелях та інших туристичних об'єктах: безконтактне заселення, мобільне керування номером, автоматизований виклик допомоги, голосове керування освітленням і температурою, а також цифрове замовлення послуг. Поряд із цим доцільним є створення мультимедійних екскурсій із можливістю вибору формату сприйняття інформації – тексту, аудіоопису, відео, субтитрів або жестової мови [12; 13].

Цифрові технології доцільно використовувати для формування нових туристичних продуктів. Перспективним для України є розвиток військового та меморіального туризму, орієнтованого не на комерціалізацію трагедій, а на збереження історичної пам'яті, документування подій та формування освітніх маршрутів. Уже створюється цифровий портал «Місця пам'яті», який поєднує інформацію про локації, документальні матеріали, аудіогіди, елементи віртуальної реальності та можливість формування маршрутів [16].

Ще одним напрямом є транскордонний туризм, розвиток якого передбачає створення спільних маршрутів із прикордонними регіонами сусідніх держав, об'єднання культурної, природної та гастрономічної спадщини декількох територій. Цифрові платформи можуть забезпечувати комплексне представлення таких маршрутів, онлайн-бронювання, навігацію та інформаційний супровід туриста. Це сприятиме інтеграції українського туристичного продукту до європейського туристичного простору та розширенню міжнародної присутності України [17].

Окреме місце має посідати екологічний туризм, який передбачає створення маршрутів природними територіями, розвиток екологічних стежок, цифрових карт природних об'єктів, аудіогідів та мобільних сервісів для туристів. Водночас екологічний компонент може поєднуватися з локальною гастрономією, сільським туризмом і культурною спадщиною громад. Такий підхід відповідає сучасному орієнтиру на сталий розвиток туристичних територій та використання природного й культурного потенціалу громад [18].

Висновки. Проведене дослідження продемонструвало, що конкурентоспроможність підприємств туристичної галузі формується під впливом сукупності взаємопов'язаних фінансових, операційних, маркетингових, інноваційних, цифрових та соціальних чинників. Здійснений аналіз дав змогу визначити проблемні складові конкурентних позицій підприємств та врахувати специфіку різних сегментів туристичної галузі. На цій основі обґрунтовано механізм підвищення конкурентоспроможності, складовими якого визначено державну та фінансову підтримку, грантове фінансування, інфраструктурну відбудову, інновації, цифровізацію, розвиток інклюзивності та створення нових туристичних продуктів. Реалізація зазначених складових у взаємозв'язку створює передумови для підвищення адаптивності підприємств, якості туристичної пропозиції та зміцнення їх конкурентних позицій в умовах трансформації туристичної галузі України.

Бібліографічний список:

1. Міністерство економіки та довкілля України. «Зроблено в Україні»: державна програма «Доступні кредити 5-7-9%». URL: https://me.gov.ua/
2. Кабінет Міністрів України. Нормативне забезпечення державної програми «Доступні кредити 5-7-9%». URL: https://www.kmu.gov.ua/
3. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. Ст. 207. Порядок оподаткування туроператорської та турагентської діяльності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17
4. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. Ст. 268. Туристичний збір. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17
5. Дія. Започаткування та масштабування власної справи. 2026. URL: https://diia.gov.ua/
6. Деякі питання надання грантів на започаткування або масштабування власної справи: наказ Міністерства економіки та довкілля України від 22.07.2026 № 2. URL: https://zakon.rada.gov.ua/
7. Державне агентство розвитку туризму України. Подорож до себе: національна програма відновлення українців через подорожі Україною. 2026. URL: https://tourism.gov.ua/podorozh-do-sebe
8. Державне агентство розвитку туризму України. Tourism Alliance for Ukraine. 2025–2026. URL: https://www.tourism.gov.ua/en/tourism-alliance-for-ukraine
9. Про внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 13.08.2024 № 940. URL: https://zakon.rada.gov.ua/
10. Державне агентство розвитку туризму України. Публічний звіт Голови ДАРТ за 2025 рік. 2026. URL: https://www.tourism.gov.ua/
11. Про деякі питання державного фонду регіонального розвитку: постанова Кабінету Міністрів України від 08.07.2026 № 883. URL: https://zakon.rada.gov.ua/
12. Державне агентство розвитку туризму України. Методичні рекомендації для забезпечення доступності туристичних послуг. 2025. URL: https://www.tourism.gov.ua/
13. Методичні рекомендації з питань формування безбар'єрності в туризмі. 2025. URL: https://mindev.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/bezbarjernist-goteli-i-turizm.pdf
14. Про внесення змін до Порядку проведення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю: постанова Кабінету Міністрів України від 27.05.2026 № 798. URL: https://zakon.rada.gov.ua/
15. Державне агентство розвитку туризму України. Публічний звіт Голови ДАРТ за 2025 рік. URL: https://www.tourism.gov.ua/
16. Державне агентство розвитку туризму України. Публічний звіт Голови ДАРТ за 2025 рік: проєкт «Місця пам'яті». URL: https://www.tourism.gov.ua/
17. Державне агентство розвитку туризму України. Матеріали щодо міжнародної інтеграції та розвитку туристичного потенціалу України. URL: https://www.tourism.gov.ua/
18. Державне агентство розвитку туризму України. Матеріали щодо розвитку сталого та екологічного туризму. URL: https://www.tourism.gov.ua/

References:

1. Ministerstvo ekonomiky ta dovkillia Ukrainy. «Zrobleno v Ukraini»: derzhavna prohrama "Dostupni kredyty 5-7-9%". Available at: https://me.gov.ua/
2. Kabinet Ministriv Ukrainy. Normatyvne zabezpechennia derzhavnoi prohramy "Dostupni kredyty 5-7-9%". Available at: https://www.kmu.gov.ua/
3. Podatkovyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 02.12.2010 № 2755-VI. St. 207. Poriadok opodatkuvannia turoperatorskoi ta turahentskoi diialnosti. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17
4. Podatkovyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 02.12.2010 № 2755-VI. St. 268. Turystychnyi zbir. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17
5. Diia. Zapochatkuvannia ta masshtabuvannia vlasnoi spravy. 2026. Available at: https://diia.gov.ua/
6. Deiaki pytannia nadannia hrantiv na zapochatkuvannia abo masshtabuvannia vlasnoi spravy: nakaz Ministerstva ekonomiky ta dovkillia Ukrainy vid 22.07.2026 № 2. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/
7. Derzhavne ahentstvo rozvytku turyzmu Ukrainy. Podorozh do sebe: natsionalna prohrama vidnovlennia ukraintsiv cherez podorozhi Ukrainoiu. 2026. Available at: https://tourism.gov.ua/podorozh-do-sebe
8. Derzhavne ahentstvo rozvytku turyzmu Ukrainy. Tourism Alliance for Ukraine. 2025–2026. Available at: https://www.tourism.gov.ua/en/tourism-alliance-for-ukraine
9. Pro vnesennia zmin do Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na 2021–2027 roky: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 13.08.2024 № 940. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/
10. Derzhavne ahentstvo rozvytku turyzmu Ukrainy. Publichnyi zvit Holovy DART za 2025 rik. 2026. Available at: https://www.tourism.gov.ua/
11. Pro deiaki pytannia derzhavnoho fondu rehionalnoho rozvytku: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 08.07.2026 № 883. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/
12. Derzhavne ahentstvo rozvytku turyzmu Ukrainy. Metodychni rekomendatsii dlia zabezpechennia dostupnosti turystychnykh posluh. 2025. Available at: https://www.tourism.gov.ua/
13. Metodychni rekomendatsii z pytan formuvannia bezbariernosti v turyzmi. 2025. Available at: https://mindev.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/bezbarjernist-goteli-i-turizm.pdf

14. Pro vnesennia zmin do Poriadku provedennia monitorynhu ta otsinky stupenia bezbariernosti obiektiv fizychnoho otochennia i posluh dlia osib z invalidnistiu: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 27.05.2026 № 798. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/
15. Derzhavne ahentstvo rozvytku turyzmu Ukrainy. Publichnyi zvit Holovy DART za 2025 rik. Available at: https://www.tourism.gov.ua/
16. Derzhavne ahentstvo rozvytku turyzmu Ukrainy. Publichnyi zvit Holovy DART za 2025 rik: proiekt "Mistsia pamiati". Available at: https://www.tourism.gov.ua/
17. Derzhavne ahentstvo rozvytku turyzmu Ukrainy. Materialy shchodo mizhnarodnoi intehratsii ta rozvytku turystychnoho potentsialu Ukrainy. Available at: https://www.tourism.gov.ua/
18. Derzhavne ahentstvo rozvytku turyzmu Ukrainy. Materialy shchodo rozvytku staloho ta ekolohichnoho turyzmu. Available at: https://www.tourism.gov.ua/

MECHANISM FOR ENSURING THE COMPETITIVENESS OF UKRAINE'S TOURISM INDUSTRY UNDER CONDITIONS OF TRANSFORMATION

Maryna Skazhennyk
Postgraduate Student
Open International University of Human Development "Ukraine"

Summary. The article substantiates a mechanism for ensuring the competitiveness of Ukraine's tourism industry under conditions of structural, socio-economic and technological transformations. The relevance of the study is determined by the need to adapt tourism enterprises to economic instability, security challenges, changes in consumer behaviour, technological development and growing requirements for the quality of tourism services. The main factors influencing the competitiveness of tourism enterprises are identified, including financial stability, operational efficiency, quality and diversification of tourism services, human resources, digitalization, innovation activity, marketing support, infrastructure development and institutional support. Particular attention is paid to the role of digital technologies and innovations in improving business processes, strengthening interaction with consumers, developing new tourism products and increasing the adaptability of enterprises to changes in the competitive environment. Based on a comprehensive approach to competitiveness assessment, the need to move from determining the current state of tourism enterprises to developing effective instruments for its improvement is substantiated. A mechanism for enhancing the competitiveness of the tourism industry is proposed, which combines state and financial support, grant financing, investment attraction, infrastructure reconstruction and modernization, innovative development, digitalization, inclusivity development and the creation of new competitive tourism products and services. The proposed mechanism is based on the coordinated interaction of economic, organizational, technological, marketing and institutional instruments aimed at strengthening the resilience and development potential of tourism enterprises. The interrelationship of these components and their complementary influence on the competitiveness of tourism enterprises are substantiated. Their implementation is aimed at improving the quality and accessibility of tourism services, expanding target markets, increasing customer satisfaction, strengthening the resource and innovation potential of enterprises and creating favourable conditions for sustainable development. The proposed approach provides a basis for strengthening the competitive positions of Ukrainian tourism enterprises, increasing their adaptability to external and internal challenges, supporting the recovery of the tourism industry and ensuring its sustainable development in the context of ongoing socio-economic transformations.

Keywords: tourism industry, competitiveness, tourism enterprises, competitiveness mechanism, investment, innovation, digitalization, infrastructure, inclusivity, tourism product.

Дата надходження статті: 15.08.2026
Дата прийняття статті до публікації: 22.09.2026
Дата публікації статті: 03.11.2026